

JAVNA USTANOVA «PARK PRIRODE BOKOVO»

PRAVILNIK ZAŠTITE OD POŽARA

S r p a n j 2002.

Na temelju članka 21. Statuta Javne ustanove «Park prirode Biokovo», a vezano s člankom 9. Zakona o zaštiti od požara («Narodne novine» br. 58/93), i člankom 3. Pravilnika o sadržaju općeg akta iz područja zaštite od požara (NN br. 35/94), ravnatelj Javne ustanove «Park prirode Biokovo», donosi

PRAVILNIK O ZAŠTITI OD POŽARA

I OSNOVNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom o zaštiti od požara (u daljnjem tekstu: Pravilnik) uređuje se zaštita od požara i drugih nesreća u Javnoj ustanovi «Park prirode Biokovo».

Članak 2.

Ovim Pravilnikom utvrđuje se:

- ustrojstvo i način rada, ovlaštenja i dužnosti službe za zaštitu od požara
- ustrojstvo motrenja, ophodnje, javljanja i uzbunjivanja o opasnostima požara
- ustrojstvo i način rada vatrogasnih postrojbi
- ustrojstvo i način obavljanja unutarnje kontrole u pogledu provedbi mjera zaštite od požara
- način upoznavanja djelatnika prilikom stupanja na rad, te način obuke za provođenje mjera zaštite od požara i rukovanja protupožarnim aparatima
- zadatke zaposlenika koji imaju posebna ovlaštenja i odgovornosti u pogledu provedbi mjera zaštite od požara
- obveze voditelja i drugih djelatnika za provođenje mjera zaštite od požara i odgovornost zbog nepridržavanja propisanih ili naređenih mjera zaštite

- kretanje i ponašanje na prostorima ugroženim od požara ili eksplozije
- dužnosti djelatnika u slučaju nastanka požara
- ostale mjere zaštite od požara
- prijelazne i zaključne odredbe

Članak 3.

Sastavni dio ovog Pravilnika su:

- procjena ugroženosti od požara
- plan zaštite od požara
- procjene ugroženosti od požara i planovi zaštite od požara jedinica lokalne samouprave u dijelu koji se odnosi na prostor Parka prirode Biokovo, kao i pravnih i fizičkih osoba koji u Parku obavljaju djelatnost.
- rješenje o razvrstavanju objekta u kategoriju ugroženosti od požara i eksplozija
- popis i raspored vatrogasnih aparata i druge protupožarne opreme
- popis važećih operativnih planova zaštite od požara jedinica lokalne samouprave i pravnih i fizičkih osoba, u dijelu koji se odnosi na Park prirode Biokovo

Članak 4.

Planovi zaštite od požara, procjene ugroženosti, operativni planovi, analize, nalazi i mišljenja, upisnici, kao i druga protupožarna dokumentacija, pohranjuju se u zbirku isprava.

Isprave iz stavka 1. ovog članka pohranjuju se i čuvaju u Službi zaštite od požara.

Članak 5.

Zaštita od požara obuhvaća skup mjera i radnji, normativne, organizacijske, tehničke, obrazovne i promidžbene naravi utvrđene Zakonom, podzakonskim aktima, odlukama tijela jedinica lokalne samouprave i uprave, te aktima pravnih i fizičkih osoba koje djeluju na području Parka prirode Biokovo, kao i aktima ove Ustanove, čijom se

koordinacijom i primjenom postiže adekvatna zaštita od požara na području Parka.

Članak 6.

Godišnji operativni plan zaštite od požara predstavlja skup sasvim određenih mjera zaštite od požara koje provodi i koordinira Ustanova na području Parka prirode Biokovo, a usklađeni je sa regionalnim i nacionalnim programom mjera zaštite od požara, za vrijeme od godinu dana, kao i naredbama i uputama tijela državne uprave nadležnih za zaštitu od požara.

Godišnji operativni plan obavezno sadrži:

- precizan opis mjera protupožarne zaštite koje se planiraju ostvariti
- nositelje zadatka (izvršitelje)
- rokove u kojima se planirane mjere trebaju ostvariti
- način koordinacije sa subjektima koji na području Parka planiraju vlastite mjere zaštite od požara (općine: Brela, Baška Voda, Zadvarje, Šestanovac, Zagvozd, Podgora i Tučepi, gradovi: Makarska i Vrgorac, «Hrvatske šume», HRT «Odašiljači i veze», «Podgora» d.d., Državno lovište «Biokovo» i dr)

Članak 7.

Dok se ne formira posebna služba protupožarne zaštite u okviru Službe stručnih poslova zaštite, održavanja i korištenja Parka prirode, u smislu članka 6. Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu i načinu rada Javne ustanove «Park prirode Biokovo», mjere zaštite od požara provodit će nadzorna služba Ustanove.

Članak 8.

Svaki zaposlenik dužan je savjesno provoditi mjere zaštite od požara na svom radnom mjestu u skladu sa Zakonom, podzakonskim aktima, Planom zaštite od požara, ovim Pravilnikom, kao i na temelju posebnih uputa, upozorenja i zabrana.

Obveze provođenja mjera zaštite od požara iz prethodnog stavka odnose se na sve osobe koje se po bilo kojoj osnovi nalaze na radu u

Ustanovi, uključujući i zaposlenike drugih pravnih i fizičkih osoba koje temeljem ugovora obavljaju određene poslove za Ustanovu.

II USTROJ I NAČIN OBAVLJANJA RADA SLUŽBE ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 9.

Služba zaštite od požara (u daljnjem tekstu: Služba) organizator je i izvršitelj poslova zaštite od požara i tehnoloških eksplozija na građevinama i otvorenom prostoru Parka.

Služba prati zakonske propise i tehnički razvoj sa područja zaštite od požara sa svrhom poboljšanja zaštite od požara.

Članak 10.

Služba neposredno provodi i nadzire provođenje mjera zaštite od požara na području Parka i o tome izvještava ravnatelja najmanje jednom mjesečno u protupožarnoj sezoni.

Služba je dužna najkasnije do 15. prosinca za tekuću godinu podnijeti godišnje izvješće o provođenju mjera protupožarne zaštite.

Služba surađuje sa tijelima državne uprave zaduženim za zaštitu od požara i službama zaštite od požara u jedinicama lokalne samouprave i pravnim i fizičkim osobama koje obavljaju djelatnost u Parku («Hrvatske šume»).

Članak 11.

Službom rukovodi voditelj Službe, koji je neposredno odgovoran ravnatelju Ustanove za organizacijsku i operativnu pripremljenost u provedbi preventivnih mjera zaštite od požara.

Poslove službe može obavljati osoba koja ima najmanje višu spremu šumarskog ili vatrogasnog smjera, najmanje jednu godinu iskustva na takvim poslovima, te položen stručni ispit iz područja zaštite od požara.

Poslovi i zadaci djelatnika Službe utvrđuju se Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i načinu rada Ustanove.

III USTROJSTVO MOTRENJA, OPHODNJE, JAVLJANJA I UZBUNJIVANJA U SLUČAJU OPASNOSTI OD POŽARA

Članak 12.

Protupožarno motrenje obavlja se iz motrilačkih postaja ili putem mobilnih ophodnji u Parku ili cestom uzduž granica Parka.. Način motrenja, hodogram ophodarske službe, te način javljanja i uzbunjivanja sastavni su dio godišnjeg operativnog plana zaštite od požara.

Motrenje u Parku obavljaju djelatnici Parka, pravne i fizičke osobe koje Ustanova ugovorno angažira za navedenu svrhu (planinari, izviđači i dr), «Hrvatske šume» i druge pravne osobe koje imaju obvezu zaštite od požara na prostoru, kao i jedinice lokalne samouprave, za onaj dio prostora koji se nalazi u Parku.

Služba koordinira motrenje na način da se motrenjem pokrije cjelokupan prostor Parka, odnosno osigura danonoćno motrenje, kao i nesmetana međusobna komunikacija.

Članak 13.

Motriteljska i ophodarska služba, kao i svaki zaposlenik Parka, posjetitelj ili druga osoba, koja na području Parka opazi požar ili znakove požara, bez obzira na veličinu požara i zahvaćeno područje, dužan je bez odlaganja obavijestiti Službu /GSM o98 933 1354), Centar za obavještavanje (tel. 985) , dežurne vatrogasce (tel. 93I ili Policiju (tel 92).

O izbijanju požara Služba je dužna odmah obavijestiti ravnatelja Ustanove.

Članak 14.

Prilikom dojave požara trebaju se dati, odnosno zatražiti slijedeći minimalni podaci:

- mjesto izbijanja požara ili eksplozije
- priroda događaja ili veličina požara
- prezime i ime dojavitelja
- mjesto s kojeg se dojavljuje

Članak 15.

Uzbunjivanje zaposlenika stručno osposobljenih za KV i dobrovoljne vatrogasce obavlja se telefonom, radio uređajem ili osobno.

Uzbunjivanje ostalih djelatnika Ustanove obavlja Služba.

Članak 16.

Ako je požar izbio u uredskim ili drugim prostorijama Ustanove, istu zadnji napušta rukovoditelj organizacijske jedinice ili osoba koja ga zamjenjuje.

Osoba koja zadnja napušta prostoriju dužna je zatvoriti sve otvore, uključujući i vrata, te isključiti električnu struju.

IV USTROJSTVO I NAČIN RADA VATROGASNIH POSTROJBI

Članak 17.

Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i načinu rada nije predviđeno osnivanje posebne vatrogasne postrojbe, pa se Ustanova u slučaju potrebe vatrogasne intervencije u Parku oslanja na intervenciju postrojbi slijedećih dobrovoljnih vatrogasnih društava: DVD Brela, DVD Baška Voda, DVD Makarska, DVD Tučepi, DVD Podgora, DVD Vrgorac, DVD Zagvozd i DVD Zadvarje.

Prava i obveze, Ustanove i DVD, utvrđuju se posebnim ugovorom o međusobnoj potpori i suradnji, a osobito:

- nabava i ustupanje protupožarne opreme DVD
- posebna pozornost gašenju požara u Parku
- dežurstvo navalnih vatrogasnih vozila na određenim mjestima u Parku za vrijeme povećane protupožarne aktivnosti

Članak 18.

Za gašenje požara na teško pristupačnim mjestima u Parku Ustanova se oslanja na usluge i pomoć planinarskih društava: SD Extrem, HPD Biokovo, iz Makarske, PD Pozjata iz Brela, SD «Matokit» iz Vrgorca i HPD «Sv. Juraj» iz Zagvozda, te Gorske službe spašavanja iz Makarske, i to na temelju ugovora o međusobnoj potpori i suradnji.

V USTROJSTVO I NAČIN OBAVLJANJA KONTROLE ISPRAVNOSTI I ODRŽAVANJA OPREME I SREDSTAVA ZA DOJAVU POŽARA

1. Kontrola ispravnosti opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara

Članak 19.

Sve pravne i fizičke osobe koje sukladno Zakonu i drugim propisima na području Parka obavezne provoditi mjere zaštite od požara, dužne su protupožarnu opremu i sredstva za dojavu i gašenje držati u ispravnom stanju, tako da se u slučaju potrebe mogu odmah upotrijebiti.

Članak 20

Kontrolu ispravnosti opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara u vlasništvu Ustanove, uključujući opremu i sredstva koje je Ustanova ugovorno dala na korištenje vatrogasnim društvima ili drugim osobama, obavlja voditelj Službe i dežurni vatrogasac.

Kontrolu ispravnosti opreme i sredstava iz prethodnog stavka Ustanova može povjeriti ovlaštenoj pravnoj ili fizičkoj osobi.

Članak 21.

Dežurna ophodnja prilikom redovnih obilazaka objekata i prostora Parka vizualnim pregledom kontroliraju ispravnost opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara.

Utvrđene nedostatke na navedenoj opremi dužni su odmah prijaviti voditelju Službe, te ga unijeti u knjigu zapažanja (očevidnik).

2. Održavanje opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara

Članak 22.

Oprema i sredstva za dojavu i gašenje požara u Parku, redovito se održavaju u skladu sa zakonskim propisima i tehničkim uputama proizvođača.

Članak 23.

Održavanje ručnih i prijevoznih vatrogasnih aparata obuhvaća redovni pregled, periodični pregled i kontrolno ispitivanje.

Članak 24.

Redovni pregled ručnih i prijevoznih vatrogasnih aparata obavlja dežurni vatrogasac ili druga stručna osoba koju odredi voditelj Službe.

O izvršenim pregledima vodi se očevidnik.

Članak 25.

Periodični pregled ručnih i prijevoznih vatrogasnih aparata obavlja se:

- jednom u šest mjeseci za vatrogasne aparate na otvorenom prostoru
- jednom u godini dana za vatrogasne aparate u objektima.

O izvršenim periodičnim pregledima vodi se očevidnik.

Članak 26.

Kontrolni pregled vatrogasnih aparata obavlja se u rokovima od dvije godine.

O izvršenim kontrolnom pregledima vodi se očevidnik.

Članak 27.

Ispitivanje ostale opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara obavlja se najmanje jednom godišnje, i to prije početka sezone povećane opasnosti od požara

Članak 28.

Periodično i kontrolno ispitivanje vatrogasnih aparata, kao i ispitivanje ostale opreme za dojavu i gašenje požara može se povjeriti pravnoj ili fizičkoj osobi osposobljenoj i ovlaštenoj za obavljanje navedenih poslova.

VI OSPOSOBLJAVANJE ZAPOSLENIKA IZ SLUŽBE ZAŠTITE OD POŽARA I UPOZNAVANJE SA OPASNOSTIMA

Članak 29.

Svaki zaposlenik iz službe za zaštitu od požara po rasporedu na radno mjesto, a najkasnije u roku tri mjeseca mora proći osnovno osposobljavanje od najmanje 8 školskih sati.

Osposobljavanje zaposlenika povjerit će se pravnoj ili fizičkoj osobi koja ispunjava uvjete za osposobljavanje zaposlenika i koja ima suglasnost MUP za obavljanje tih poslova.

Članak 30.

Stručno osposobljavanje zaposlenika za dobrovoljne vatrogasce provodi se prema Programu osposobljavanja vatrogasnih kadrova («Narodne novine br. 61/94).

Članak 31.

Zaposlenik stručno osposobljen za dobrovoljnog vatrogasca kada je u smjeni dužan je na znak uzbune doći na zbornu mjesto i sudjelovati u vatrogasnoj intervenciji.

Način pozivanja i uključivanja u vatrogasnu intervenciju propisat će se Planom zaštite od požara.

Zaposlenik stručno osposobljen za dobrovoljnog vatrogasca dužan je sudjelovati na vatrogasnim vježbama, kako to odredi voditelj službe, a najmanje jednom godišnje.

Za vrijeme sudjelovanja u vježbi ili vatrogasnoj intervenciji, zaposlenik ima pravo na plaću i naknade kao da se nalazi na svom radnom mjestu.

Zaposlenici stručno osposobljeni za dobrovoljne vatrogasce osiguravaju se kod osiguravajućeg društva za nesreću, koja im se može dogoditi na vježbi ili vatrogasnoj intervenciji.

Članak 32.

Zaposlenik stručno osposobljen za dobrovoljnog vatrogasca stječe zvanja po kriterijima i pravilima koje utvrđuje Hrvatska vatrogasna zajednica za sve dobrovoljne vatrogasce.

Članak 33.

Svakog zaposlenika koji prvi put dolazi na posao, neposredni rukovodilac dužan je upoznati s opasnostima nastanka požara i eksplozije na tom radnom mjestu, te o poduzimanju mjera zaštite od požara.

VII OBVEZE ODGOVORNIH OSOBA I DRUGIH ZAPOSLENIKA ZA PROVEDBU MJERA ZAŠTITE OD POŽARA I ODGOVORNOST ZA PROVOĐENJE TAKVIH MJERA

1. Obveze odgovornih osoba

Članak 34.

Za provedbu mjera zaštite od požara i eksplozija u Parku odgovorni su ravnatelj, stručni voditelj, glavni nadzornik, voditelj Službe zaštite od požara, kao i ostali rukovoditelji.

Osobe iz prethodnog stavka odgovorne su da prije i za vrijeme izvršavanja radnih zadaća provode mjere zaštite od požara.

Članak 35.

Odgovorne osobe i članka 34. ovog Pravilnika obavljaju kontrolu i nadzor u pogledu primjene propisanih, naređenih ili donesenih mjera zaštite od požara na radnim mjestima, prostorima objekata za koji su zaduženi i na otvorenim prostorima Parka. O uočenim nedostacima dužni su sastaviti zapisnik i narediti mjere za njihovo uklanjanje.

Odgovorne osobe vode brigu o potrebi postavljanje odgovarajuće opreme i sredstava za gašenje požara, kao i o njihovoj ispravnosti.

Članak 36.

Posebne dužnosti odgovornih osoba iz članka 35. ovog pravilnika su:

- udaljiti svakog zaposlenika koji pri obavljanju poslova ne provodi i ne primjenjuje mjere zaštite od požara
- nakon završetka rada, a prije odlaska iz radnih prostora, provjeriti jesu li poduzete potrebne mjere zaštite od požara.

- izvijestiti rukovoditelja službe o svakom nastalom požaru ili mogućoj opasnosti nastanka ili širenja požara.
- u slučaju neizvršavanja obveze u primjeni mjera zaštite od požara pokrenuti stegovni postupak za utvrđivanje odgovornosti.

2. Obveze zaposlenika u provedbi mjera zaštite od požara

Članak 37.

Dužnosti zaposlenika u provedbi mjera zaštite od požara i eksplozija su:

- poduzimati, provoditi i držati se propisanih mjera zaštite od požara na radnom mjestu i u prostoru Parka
- upoznati se sa odredbama ovog Pravilnika prije stupanja na rad ili obavljanja poslova na radnom mjestu.
- držati se oznaka upozorenja i naputaka za zaštitu od požara koje su postavljene na radnom mjestu ili u prostoru Parka
- brinuti se da pristup radnom mjestu bude slobodan i moguć, kako bi se nesmetano koristila oprema i sredstva za gašenje požara i otklonile njegove posljedice
- aktivno sudjelovati u gašenju požara na svim objektima i u prostoru Parka
- čuvati i pažljivo se odnositi prema opremi i sredstvima za gašenje požara, te prema znakovima i oznakama upozorenja.

3. Odgovornost zbog nepoštivanja propisanih mjera i naređenih mjera zaštite od požara

Članak 38.

Odgovorne osobe iz članka 34. ovog Pravilnika odgovorne su za posljedice koje proizlaze iz obavljanja poslova na radnim mjestima, a na kojima nisu poduzete zakonom i drugim aktima propisane mjere zaštite od požara.

Za povrede obveza iz područja zaštite od požara, postupak za utvrđivanje odgovornosti i izricanje mjera, provodi se u skladu sa Pravilnikom o radu Ustanove.

VIII DUŽNOSTI ZAPOSLENIKA U SLUČAJU NASTANKA POŽARA

Članak 39.

Svaki zaposlenik koji prvi opazi neposrednu opasnost od nastanka požara ili opazi požar, dužan je ukloniti opasnost, odnosno ugasiti požar, ako to može bez opasnosti za sebe ili drugu osobu. Ako zaposlenik procjeni da to ne može učiniti sam, dužan je bez odlaganja obavijestiti zaposlenike i dežurnog vatrogasca ili odgovorne rukovoditelje.

Prilikom dojave o nastalom požaru zaposlenik je obavezan dati sljedeće podatke:

- ime, prezime i broj telefona s kojega se javlja
- mjesto (lokaciju) požara i najbrži pristup vozilima vatrogasne postrojbe
- o vrsti i veličini požara
- o vrsti materijala koje gori
- da li u požaru ima ozlijeđenih

Članak 40.

Prije napuštanja objekta i početka gašenja požara svaki zaposlenik na svom radnom mjestu dužan :

- isključiti električnu struju,
- iznijeti na sigurno mjesto boce s plinom ili posude sa zapaljivim tekućinama
- izvesti na siguran prostor motorna vozila
- iznijetu skupocjenu opremu i važnu dokumentaciju

Članak 41.

Odgovorni zaposlenik za zaštitu od požara, po dojavi požara utvrđuje koje sve mjere koje se moraju poduzeti u pogledu upotrebe sredstava i opreme za neposredno gašenje požara, dojave nadležnoj službi motrenja i obavještavanja i DVD, oko organizacije gašenja dok ne stignu vatrogasci, oko neposrednog spašavanja ljudi i imovine.

Članak 42.

Nakon završetka akcije gašenja požara u Parku rukovoditelj Službe dužan je na požarištu osigurati dežurstvo sa primjernim brojem ljudstva, opremom i u potrebnom vremenskom trajanju

Upotreblijenu opremu i uređaje za gašenje požara potrebno je odmah dovesti u funkcionalno stanje i spremiti na predviđeno mjesto.

IX MJERE ZAŠTITE OD POŽARA KOJIMA SE SMANJUJE ILI OTKLANJA OPASNOST NASTANKA ŠUMSKIH POŽARA

Članak 43.

«Hrvatske šume» kao i druge pravne i fizičke osobe koje gospodare šumama na području Parka dužne su planirati i provoditi zaštitne i uzgojne radove.

Članak 44.

Preventivno uzgojnim radovima provode se:

- njega šuma i prirodnog podmlatka,
- pravovremeno prorjeđivanje kultura i šuma
- obrezivanje i uklanjanje suhog granja
- izgradnja i održavanje protupožarnih prosjeka i putova

Članak 45.

Protupožarni prosjeci ili putovi trebaju biti dovoljne širine kako bi spriječili prijelaz požara iz jedne zone u drugu.

Na rubovima šuma četinjača treba u širini 20 do 30 m. izvršiti primjerno prorjeđivanje šume, ukloniti grmlje, izvršiti obrezivanje donjih grana do visine od 3 m., te sav gorivi otpadni materijal iznijeti iz šume prije početka sezone povećane opasnosti od požara.

Članak 46.

U šumama I i II stupnja ugroženosti od požara moraju se na uočljivim mjestima, postaviti i uredno održavati znakovi zabrane loženja vatre, odnosno znakovi upozorenja opasnosti od požara.

Članak 47.

Loženje vatre ili spaljivanje korova u šumi ili njezinoj blizini strogo je zabranjeno.

Iznimno od odredbe stavka 1. ovog članka, sukladno zakonskim i drugim propisima zaštite od požara, pravnim i fizičkim osobama koje gospodare

šumama dozvoljeno je spaljivanje korova i otpadnog gorivog materijala uz poduzete mjere zaštite od požara.

Mjesto na kojem se obavlja takvo spaljivanje, smije se napustiti tek kada je vatra potpuno ugašena.

Članak 48.

Na svim ulazima u Park moraju se postaviti znakovi zabrane loženja vatre i zabrane pušenja, kao i drugi znakovi upozorenja od opasnosti požara.

Članak 49.

U sezoni povećane opasnosti od požara služba je dužna na prikladan način obavijestiti posjetitelje Parka, kao i druge osobe koje ulaze ili borave u Parku, o svim opasnostima i mjerama zaštite od požara.

X PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 50.

Izmjene i dopune ovog Pravilnika donose u postupku i na način utvrđen za njegovo donošenje.

Članak 51.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave na oglasnoj ploči Ustanove.

Ur. broj: _____ 2002. godine

RAVNATELJ:

Makarska, _____ 2002. godine

Ante Cvitanović